

Friluftslivets fellesorganisasjon

Adresse: Nedre Slottsgate 25, 0157 OSLO
Telefon: 23 31 09 80, Telefaks: 23 31 09 89, E-post: post@frifo.no
Org. nr.: 971 262 834, Bankgiro: 7154.05.51671, Postgiro: 0801 2713550

Direktoratet for naturforvaltning
7485 Trondheim

Dato 08.05.2003

FORSLAG TIL OPPRETTELSE AV LYNGSALPAN LANDSKAPSVERNOMRÅDE I TROMS FYLKE - HØRINGSUTTALELSE

Vi viser til Deres brev av 10.03.2003 angående sentral høring av forslag til opprettelse av Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittunjárga suodjemeahcci i Troms fylke.

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) representerer de tolv største friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen nesten ½ million medlemskap. En av hovedoppgavene for FRIFO er å ivareta allemannsretten og det enkle tradisjonelle (ikke-motoriserte) friluftslivets vilkår i Norge.

FRIFO støtter forslaget til opprettelse av Lyngsalpan landskapsvernområde. Vi mener dette vil være den beste måten å sikre de store nasjonale natur- og friluftslivsinteressene som finnes i dette området.

Verneplanen

Forslaget til opprettelse av Lyngsalpan landskapsvernområde er en oppfølging av St meld nr 62 (1991-92) "Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge".

Fylkesmannen har tilråd et forslag til landskapsvernområde på 961,2 km² på Lyngahalvøya. Området som fysisk er delt i to (søndre del og nordre del) omfatter kommunene Trømsø, Balsfjord, Lyngen og Storfjord. Fylkesmannen har foretatt en justering av vernearealet på til sammen 16,8 km² etter lokal høring. Direktoratet for naturforvaltning (DN) har ikke tatt stillingen til disse justeringene før sentral høring.

Behov for vern

Den generelle samfunnsutvikling fører til et stadig sterkere press på naturen. Mulighetene for å drive friluftsliv svekkes kontinuerlig ved at attraktive naturområder reduseres i størrelse og kvalitet, og gjenværende områder gjøres vanskeligere tilgjengelig. Blant annet har inngrepsfrie naturområder

i Norge blitt redusert dramatisk i løpet av de siste 100 årene som følge av ulike typer utbygginger og inngrep. Dessverre fortsetter denne utviklingen, og FRIFO mener derfor det nå er svært viktig at vi tar vare på de naturverdiene som fortsatt finnes, både i og utenfor inngrepsfrie områder, blant annet for å ivareta friluftslivet som er en del av norsk kulturarv og som en del av det helseforebyggende arbeidet i Norge.

Det er derfor svært viktig at St meld nr 62 (1991-92) "Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge" nå blir gjennomført så raskt som mulig for å sikre de siste større gjenværende verneverdige naturområdene i Norge. FRIFO er imidlertid redd at snevre særinteresser skal svekke resultatet av denne landsplanen. Vi mener å se en økende tendens til at disse særinteressene får gjennomslag i forvaltningen, med det resultat at verneområdene både blir mindre og verneformen blir svakere enn det det er faglig grunnlag for.

I utgangspunktet ønsker derfor FRIFO ingen reduksjon av verneområdet i forhold til det opprinnelige forslaget. Vi har imidlertid ingen sterke synspunkter på de aktuelle grenseendringene, forutsatt at disse ikke reduserer kvaliteten på verneområdet i vesentlig grad og at det ikke tillates inngrep og anlegg i disse områdene som vil forringe verneområdets kvaliteter.

Friluftsliv og retten til fri ferdsel

Friluftslivet er en viktig del av den norske kulturarven og er samtidig et viktig bidrag til det helseforebyggende arbeidet. Det er derfor svært viktig at verneforskriften tar hensyn til dette.

Den frie ferdselsretten (allemannsretten), jf friluftsløven er et grunnleggende fundament for utøvelse av det tradisjonelle friluftslivet i Norge. FRIFO er derfor i prinsippet i mot enhver regulering som kan rokke ved denne retten. Vi kan imidlertid se at det i noen spesielle tilfeller kan være behov for å regulere ferdselen av hensyn til sårbare naturtyper og/eller arter. Det er imidlertid svært viktig at reguleringen ikke legger unødvendige og ikke begrunnede restriksjoner på det enkle, naturvennlige og ikke-motoriserte friluftslivet. Bant annet er det viktig at vernebestemmelsene ikke fører til unødvendige restriksjoner eller hindringer på mindre arrangementer i undervisnings-sammenheng. At medlemmer i frivillige lag og foreninger, skoleelever og studenter blir tatt med på tur i verneområdene og på den måten får et positivt forhold til disse områdene vil være et viktig bidrag til å sikre en framtidsetta forvaltning av disse områdene spesielt, men også for naturen generelt.

Det aktuelle verneområdet har store friluftslivsinteresser og burde fått status som nasjonalpark, noe det sannsynligvis også hadde fått hvis ikke området hovedsak hadde ligget på privat grunn. FRIFO savner derfor at friluftslivet er en del av verneformålet, slik også Lyngen kommune og Troms Turlag gjør. Vi mener derfor at følgende setning (eller noe liknende) må tas inn i verneformålet (slik det blant annet er gjort i forslaget til verneforskrift for Frafjordheiane landskapsvernområde): *"å ta vare på de store opplevelseskvalitetene for et enkelt og naturtilpasset friluftsliv"*.

FRIFO er fornøyd med at verneforskriftene ikke er til hinder for vedlikehold og drift av bruer, klopper og stier og vedlikehold av eventuelle turisthytter som er til glede og nytte for det enkle og naturvennlige friluftslivet. Vi er også fornøyd med at verneforskriften gir mulighet for etablering av nye stier og skiløyper, men at eventuell tillatelser vurderes nøye.

Som vi skriver ovenfor mener vi at det viktig at vernebestemmelsene ikke fører til unødvendige restriksjoner eller hindringer på mindre arrangementer i undervisningssammenheng. Vi stiller derfor spørsmålsteget ved behovet og ønskeligheten av å legge restriksjoner på bruken av området for slik aktivitet. Vi er derfor glad for at fylkesmannen har tilrådd en endring av punkt 4.2 i forskriften som ikke legger unødvendige hindringer for slik aktivitet. Vi forutsetter at punktets første ledd også gjelder universiteter og høyskoler.

Motorferdsel

FRIFO mener det er viktig å redusere eller begrense motorferdsel i utmark til et minimum. Spesielt gjelder dette barmarkskjøring, men gjelder også kjøring på frossen snødekt mark. Det er derfor viktig at verneforskriften kun åpner for det som er ytterst nødvendig, og at det gjennomføres en streng forvaltningspraksis.

FRIFO er derfor i mot at det kan opprettes nye snøskuterløyper i området. Punkt 5.3.c bør derfor tas ut.

Vennlig hilsen

Friluftslivets fellesorganisasjon

Harald Tronvik
generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagkonsulent